MAJÓWKA Z MUZEUM

30 kwietnia - 5 maja 2019 r.

Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach

Świętuj z nami!
Wielkimi krokami zbliżają się obchody 228. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Akt ten był pierwszą w Europie i drugą na świecie (po konstytucji amerykańskiej z 1787 r.) spisaną, nowoczesną konstytucją. Jednocześnie stanowił próbę ratowania Państwa Polskiego przed kolejnymi rozbiorami (pierwszego dokonały Austria, Rosja i Prusy w 1772 r.).
Uroczystości gminne na Rynku, piknik w parku i inne atrakcje towarzyszą temu świętu co roku. Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach także włącza się w te obchody. Tylko 3 maja będzie można u nas zwiedzać:

- **Ekspozycję stałą**
  Na ekspozycji historycznej znajdują się eksponaty z zamku Wołek w Kobiernicach, księgi i przedmioty związane z cechami rzemieślniczymi, zabytki nawiązujące do osoby św. Jana Kantego (patrona Kęt), czy pobytu legionów i Józefa Piłsudskiego w 1915 roku. W sali etnograficznej zgromadzono regionalne stroje oraz wytwory rzemiosła i sztuki ludowej. Całość dopełnia inscenizacja wnętrza salonu mieszczańskiego z XIX wieku oraz galeria sztuki sakralnej.

- **Wystawę czasową**
  Wystawa „Dziedzictwo historyczne Kęt i Turzovki" powstała w ramach niedawno realizowanego przez Gminę Kęty projektu transgranicznego ze Słowakami. Bogatą narrację dopełniają eksponaty ze zbiorów Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach, które są prezentowane w gablotach zakupionych w ramach projektu.

Zapraszamy!

Godziny pracy placówki:

30 kwietnia: 10.00-15.00
1 maja: nieczynne
2 maja: 12.00-17.00
3 maja: 12.00-16.00*
4 maja: nieczynne
5 maja: 12.00-16.00*

Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach

Rynek 16, 32-650 Kęty
tel. 33 845 31 07
mail: muzeum@muzeum.kety.pl
www.muzeum.kety.pl
/muzeumkety
@muzeumkety

* 3 i 5 maja wstęp do muzeum bezpłatny; W pozostałe dni bilety: 5 zł (normalny), 2,50 (ulgowy)

TROCHĘ HISTORII...

Wokół Konstytucji 3 Maja

Po I rozbiorze reformą Polski zajął się Sejm Czteroletni (1788–1792). Najważniejszym jego osiągnięciem było uchwalenie Konstytucji 3 Maja, która wprowadzała istotne zmiany w rządzeniu państwem. Ustawa rządowa została przygotowana przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego i rzeszę jego współpracowników, tzw. stronnictwo patriotyczne, do którego zaliczali się: Ignacy Potocki, Stanisław Małachowski, Hugo Kołłątaj.

Konstytucja miała wzmocnić polskie państwo i pomóc w rządzeniu nim. Nadawała mu charakter monarchii konstytucyjnej. Zniesiono wolną elekcję i wprowadzono tron dziedziczny. Głównym organem władzy była Straż Praw. Władzę ustawodawczą sprawował dwuizbowy parlament. Zniesiono *liberum veto*, czyli prawo do zerwania obrad sejmowych przez jednego posła. Konstytucja oddawała chłopów pod opiekę prawa i rządu, przyznawała im wolność osobistą. Wprowadzała tolerancję dla ludzi wyznających inną wiarę. Zniosła podział na zajęcia mieszczańskie i szlacheckie oraz znacznie wzmocniła pozycję mieszczaństwa. Ograniczała rolę bogatej szlachty (magnaterii). Opodatkowywała również duchowieństwo i szlachtę.

Król Stanisław August Poniatowski

Zawarty dzięki konstytucji kompromis dążył do naprawy stosunków wewnętrznych w Rzeczpospolitej i ustalił podstawy ustroju nowożytnego w Polsce. Dzień 3 maja uznano za święto narodowe już w dwa dni po uchwaleniu Konstytucji. Niestety, rozwiązania konstytucji nie dotyczyły ziem zabranych w wyniku I zaboru, w tym Kęt. Uchwalenie konstytucji wzbudziło nadzieje na uzdrowienie podupadającego państwa i wyzwoliło niebywały entuzjazm. Jednak jej przeciwnicy pod opieką carycy Rosji Katarzyny II, zawiązali konfederację, tzw. konfederacją targowicką. Głównym jej celem miało być obalenie postanowień Konstytucji. Konfederaci zwrócili się o pomoc do carycy, która wysłała do Rzeczypospolitej swe wojska. Interwencja rosyjska przekształciła się w wojnę polsko-rosyjską. Wojska Rzeczpospolitej zostały pokonane. Zwycięstwo konfederacji przypieczętowało przystąpienie do niej ostatniego króla elekcyjnego – Stanisława Augusta Poniatowskiego. W związku

z tymi wydarzeniami w styczniu 1793 r. Rosja i Prusy zdecydowały się na kolejny rozbiór Rzeczypospolitej. Dwa lata później po stłumieniu powstania kościuszkowskiego doszło do ostatecznego rozbioru, który spowodował, że Polska zniknęła z map Europy na 123 lata.

Konstytucja Majowa odegrała doniosłą rolę w procesie kształtowania nowoczesnego narodu oraz szerzenia postaw patriotycznych, jak również „tworzenia klimatu walki o całość i wolność Rzeczypospolitej (...)", co znalazło szczególny wyraz w czasie insurekcji kościuszkowskiej. W trakcie zaborów, pod koniec XIX i na początku XX w., szczególnie w Galicji w celu rozbudzenia postaw patriotycznych świętowano uchwalenie Konstytucji 3 Maja. Po odzyskaniu niepodległości w 1918 r. dzień 3 maja stał się polskim świętem państwowym. W latach 1939-1989 jego obchody były zakazane. W roku 1946 władze komunistyczne zabroniły publicznego świętowania, a próby manifestacji były tłumione przez milicję. W 1951 r. święto zostało oficjalnie zniesione. Po upadku komunizmu, od 1990 r., dzień uchwalenia Konstytucji 3 Maja znów jest oficjalnym świętem państwowym w Polsce oraz dniem wolnym od pracy.

Marta Tylza-Janosz

Obraz Jana Matejki „Konstytucja 3 maja 1791 r.". Konstytucję trzyma Stanisław Małachowski, obok stoi Stanisław Staszic, w sutannie na pierwszym planie jest Hugo Kołłątaj, za nim stoi Ignacy Potocki. Pochód prowadzi król. ©Fot. Muzeum Narodowe w Warszawie

KRZYŻÓWKA KĘCKIEGO HISTORYKA

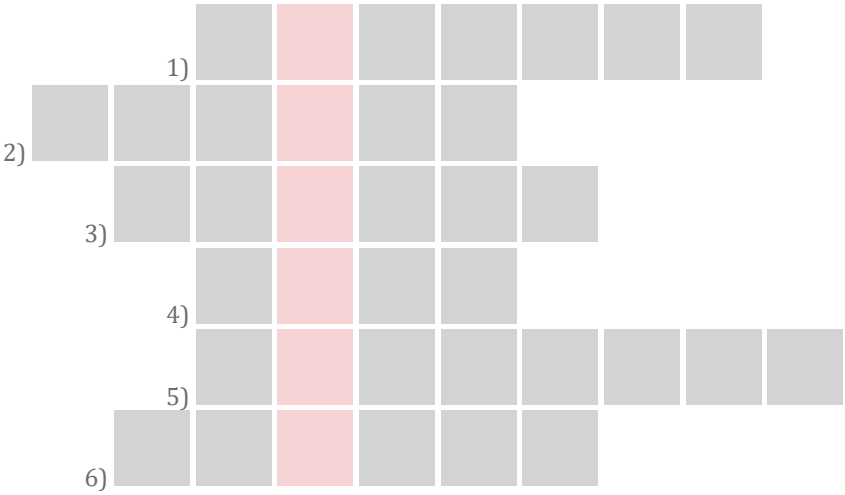

1) ...Grabowski, krakowski księgarz z Kęt, 2) Siedziba władz miejskich, 3) Kościół Świętego..., kiedyś stał przy ob. ul. Świętokrzyskiej, 4) Zrzeszał rzemieślników, 5) Świętobliwa... z Kęt, tercjarka franciszkańska, 6) Rzmieślnik, który zajmował się wytwarzaniem uprzęży konnych

Zapowiedź

Noc Muzeów 2019

sobota
18 maja 2019

start:
godz. 17.00

miejsce:
Muzeum / Rynek*

Wstęp
WOLNY

W programie: walki rycerskie, warsztat kowalski i krawiecki, pokaz i nauka tańca średniowiecznego, zwiedzanie ekspozycji z latarkami**, spacer „Odkrywamy tajemnice kęckiej nekropolii", strzelanie z łuku/kuszy, turniej walk rycerskich dla dzieci, prelekcja „Przedziwne fakty z Kęt i okolic", teatr ognia.

* W razie niepogody nastąpią zmiany w programie.
** Zwiedzanie ekspozycji z latarkami dla dzieci - obowiązują wcześniejsze zapisy.

Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego w Kętach
Rynek 16, 32-650 Kęty I tel. 33 845 31 07
www.muzeum.kety.pl I muzeum@muzeum.kety.pl I www.facebook.pl/muzeumkety I twitter.com/muzeumkety